

L-Introduzzjoni tas-Sistema tar-Razzjon u l-Ispezzjonijiet li kienu jsiru fil-Ħwienet fil-Mellieħa Erba' Spezzjonijiet f'Diċembru 1941

Kitba ta' Charles Debono
Kuratur, Mużew Nazzjonali tal-Gwerra

Preparazzjonijiet għal eventwalità ta' gwerra u l-prekawzzjonijiet li ttieħdu wara li faqqgħet it-Tieni Gwerra Dinjija, Awwissu 1939-Jannar 1941

Għall-ħabta t' Awwissu 1939, jiġifieri madwar xahar qabel ma faqqgħet it-Tieni Gwerra Dinjija fit-3 ta' Settembru 1939, f' Malta ttieħdet deċiżjoni li tiġi kkreata organizzazzjoni li tieħu ħsieb u tikkordina l-importazzjoni ta' komoditajiet, kemm għaċ-ċivili kif ukoll għas-servizzi.¹ Wara li bdew l-ewwel attakki fuq Malta, mir-*Regia Aeronautica* (Il-Qawwa tal-Ajru Rjali Taljana), fil-11 ta' Gunju 1940, il-komoditajiet essenzjali komplew jiġu kkontrollati u anki, jekk neċessarjament restritti, mill-*Food and Commerce Control Officer*. F'Ottubru tal-istess sena, l-istess uffiċjal introduċa sistema ta' permessi għax-xiri taz-zokkor mill-bejjiegħa bl-immnut mingħand il-bejjiegħa bl-ingrossa. Sal-aħħar tal-1940, il-kwistjoni tal-permessi għet estiza għas-sapuna tal-ħwejjeġ u ż-żejt tal-ikel, u nħarget ordni ta' projbizzjoni fuq il-kwistjoni tal-laħam u l-ħalib fil-bottijiet. Fil-bidu tas-sena 1941, ġie introdott tnaqqis fit-tqassim tal-kafè u s-sulfarini.

Sistema tar-razzjon fil-Mellieħa qabel dik uffiċjali

Jidher li matul dan iż-żmien kienet diġà għet introdotta xi forma ta' razzjon mill-*Protection Officers*, f'inħawi differenti ta' Malta, inkluż il-Mellieħa. Dak iż-żmien il-Mellieħa kienet tagħmel parti min-*North-Western Region*, li kienet tinkludi wkoll lil San Pawl il-Baħar, in-Naxxar, il-Mosta, l-Imġarr u l-Mellieħa. Żewġ *Protection Officers* partikulari, is-Sur John Amante Cilia u s-Sur Louis Bartolo, it-tnejn mejtin, kienu diġà nroduċew forma ta' sistema ta' razzjon fl-irħula rispettivi tagħhom,

jiġifieri fl-Imġarr u fil-Mellieħa. Hemm evidenza li f' Jannar 1941, ir-*Regional Protection Officer* ta' dan ir-Regjun, il-Markiz Barbaro of St. George, bl-ghajnuna tal-*Protection Officers* li kienu jaqgħu taħtu, kienu diġà bdew jirrazzjonaw iż-zokkor, is-sapun, il-ħalib tal-bottijiet u l-ghalf tal-annimali, bir-riżultat mixtieq.

L-introduzzjoni uffiċjali tas-sistema tar-razzjon

Fi Frar 1941, il-Gvernatur iddeċieda li jintroduċi sistema ta' razzjon nazzjonali, fejn għet magħżula s-sistema tan-*North-Western Region*, li l-Mellieħa kienet tagħmel parti minnu. Il-Markiz ġie maħtur *Food Distribution Officer* u fis-27 ta' Frar, ġie mwaqqaf il-*Food Distribution Office* fil-Belt Valletta taħt id-direzzjoni tiegħu. Ix-xogħol tar-*Rationing Office* kien jiġi implimentat mid-*District Commionners* u r-*Regional Protection Officers*. Il-gzejjer Maltin ġew maqsuma f' diversi Distretti.

*Ir-Regional Protection Officer
tan-North-West Region,
il-Markiz Barbaro
of St. George.*

Fejn u x'kellhom jagħmlu l-familji Maltin biex jirreġistraw għall-Ktieb tar-Razzjon

Madwar ġimghatejn wara, il-poplu Mellieħi ġie mitlub biex jirreġistraw lilhom infushom mal-*Protocetion Officer* Louis Bartolo, li kellu l-uffiċċju tiegħu fir-Raba' Kamra tal-Pjazza tas-Santwarju. Kull familja kienet tingħata l-Ktieb tar-Razzjon tagħha, li kien ikun taħt l-isem tar-raġel tal-familja. L-istess Uffiċċju kien iqassam ukoll permessi lill-ħwienet tal-merċa biex jipprovdu lill-konsumatur numru ta' bżonnijiet essenzjali, li kienu jinkludu zokkor, kafè, sulfarini, sapun tal-ħasil, xaħam u/jew marġerina, żejt tal-ikel, *corned beef*, kunserva

Festa 2019 | Għaqda Muzikali Imperial il-Mellieħa

Ir-Raba' Kamra fil-Pjazza tas-Santwarju kienet l-Uffiċċju tal-Protection Officer tal-Mellieħa, is-Sur Louis Bartolo.

u pitrolju. Jekk kien ikun hemm zieda jew tibdil fid-daqs tal-familja, kellu jiġi rappurtat lill-*Protection Officer* f'temp ta' jumejn. Jekk ma jsirx hekk, kienet tingħata multa ta' bejn £5 sa £10, bir-riskju wkoll li jinqatgħalhom ir-razzjon provdut lilhom. Id-daqs tal-familja kien importanti biex ikun determinat l-ammont ta' razzjon lil kull dar.

Apparti hekk, jekk ikun hemm xi ċaqliq ta' familji jew persuni individwali minn Distrett għal ieħor, kellhom jinfurmaw lill-awtoratijiet konċernati, liema hi d-destinazzjoni finali (jiġifieri f'liema distrett se jissetilja, tissetilja jew jissetiljajw). Kemm-il darba konsumaturi jonqsu milli jobdu dawn ir-regoli, kienu jkunu f'riskju li jiġu mċaħħda mir-razzjon tagħhom.

Numru tal-ħanut	Triq	Raħal	Xhud waqt l-ispezzjonijiet
26	Triq tas-Salib	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
8	Triq il-Ħdax	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
26	High Street	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
15	Triq Tas-Snajjin	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
10	High Street	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
15	Triq il-Mithna l-Qadima	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
13	Triq il-Vitorja	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia

Numru tal-ħanut	Triq	Raħal	Xhud waqt l-ispezzjonijiet
12	Triq Irjali	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
11	Triq Santa Marija	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
74	Triq Santa Marija	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
60	High Street	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
67	Triq il-Parroċċa	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
153	High Street	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
9	High Street	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
71	Triq il-Vitorja	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia

Numru tal-ħanut	Triq	Raħal	Xhud waqt l-ispezzjonijiet
10	Triq it-Tramuntana	Mellieħa	P.C. 649 G. Buttigieg
9	Triq Santa Marija	Mellieħa	P.C. 649 G. Buttigieg
147	Triq San Frangisk	Mellieħa	P.C. 649 G. Buttigieg
10	Triq id-Disgħa	Mellieħa	P.C. 649 G. Buttigieg
17	Triq il-Parroċċa	Mellieħa	P.C. 649 G. Buttigieg
20	Triq il-Mithna l-Ġdida	Mellieħa	P.C. 649 G. Buttigieg
8	Triq il-Ħdax	Mellieħa	P.C. 649 G. Buttigieg

Nru tal-ħanut	Triq	Raħal	Xhud waqt l-ispezzjonijiet
15	Triq Irjali	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
11	Triq Santa Marija	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
45	Triq Santa Marija	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
12	High Street	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
67	Triq il-Parroċċa	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
11	High Street	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
30	High Street	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
54	Triq il-Vitorja	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia
6	Triq Stivala	Mellieħa	P.S. 289 P. Cachia ²

Replika ta' uniformi tal-Pulizija użata fi żmien il-gwerra. Din it-tip ta' uniformi kienet tintuża kemm qabel kif ukoll wara tmiem il-gwerra, jiġifieri mill-1920 sal-1960. (Sors: <https://pulizija.gov.mt/Police-Uniforms-Gallery.aspx>).

Is-sitwazzjoni fis-sajf tal-1941

Wara l-waqa' ta' Kreta f'idejn il-Ġermanizi, fl-1 ta' Ġunju 1941, u l-avanzata tal-Afrika Korps matul il-kosta Libjana sal-fruntiera mal-Eġittu, ġie deċiż li tiżdied xi ftit ir-restrizzjoni fil-konsum taż-żejt tal-ikel, butir, margerin, xaħam, *corned beef* u ħut fil-bottijiet. S'hawn naraw li l-uniċi prodotti tal-ikel li kienu għadhom ma ġewx razzjonati kienu l-ħobż, l-għaġin, il-ġobon, il-ħalib, ir-ross u t-te.

Erba' spezzjonijiet li saru f'Diċembru 1941

Sadanittant, biex tiġi indirizzata l-problema tal-abbużi fejn għandhom x'jaqsmu l-prodotti msemmija hawn fuq, il-*Food and Commerce Control Officer* ordna lil numru ta' membri tad-Dipartiment biex jispezzjonaw ħwienet tal-merċa li kienu magħrufin li jhaddmu s-sistema tal-prodotti razzjonati. F'Diċembru 1941, il-pulizija għamlet diversi spezzjonijiet fi ħwienet tal-merċa fil-Mellieħa. Bejn is-16 u d-19 ta' Diċembru 1941, saru numru ta' spezzjonijiet f'dawn il-ħwienet li ġejjin.

North-Western Region (Tabella f'paġna 128).

Konkluzjoni

Waqt dawn l-erba' spezzjonijiet, il-Pulizija ma sabet l-ebda irregolarijiet. Għalhekk, wieħed jassumi li f'dawn il-ħwienet ma nstabux abbużi u li s-sidien kienu qegħdin jobdu l-ordnijiet imsemmija iktar 'il fuq.

Referenzi

¹ Waqt li se tkunu qegħdin taqraw dan l-artiklu se jkun beda t-80 anniversarju ta' meta fl-1 ta' Settembru 1939, il-Ġermanja Nazista nvadiet il-Polonja, fejn jumejn wara, jiġifieri fit-3 ta' Settembru, l-Alleati, il-Gran Brittanja u Franza ddikjaraw gwerra kontra l-aggressuri msemmija.

² NAM, Police Rough Occurrences (Mosta) 16/12/1941 – 20/12/41

Gaulos Exclusive Art

*Għal kull tip ta' rakkmu sew għall-Każini tal-Baned,
Knejjes jew mudelli tal-Knejjes.*

*Nagħmlu wkoll kull tip ta' restawr u
transport ta' rakkmu antik.*

*Issibilna kull tip ta' pittura kemm originali kif ukoll
kopji jew portraits impittra minn artisti barranin.*

9, Triq Sir Arturo Mercieca, Victoria, Għawdex

Tel: 2156 4401 / 2756 4401 Mob: 7956 4401

Email: contact@eastermalta.org

J. Vella

Għal
kull xogħol
ta' kisi, żebgħa
u tikhil fuq il-fil.

200, Triq Vincenzo Ciappara,
Il-Mellieħa - Malta
Mob: 9949 5126

**IR-RAZZETT
FRUIT SHOP**
**BEST QUALITY
FRUIT AND
VEGETABLES!!**

244, Main Street, Mellieħa
2152 1473 / 9944 6545

DAINTY
CLOTHING & FOOTWEAR

85, G. Borg Olivier Street
Mellieħa
Malta

Tel.: 21523538

We accept one4all gift vouchers

MĠARR UNITED BAR & RESTAURANT

Triq il-Magħkuba, Mġarr
(close to Football Ground)

T: 2157 4630 M: 7905 0283

www.united.com.mt

